

Programm nr 1.5.0201.08-0001 „Parema õigusloome arendamine“

KESKKONNAMINISTEERIUMI, JUSTIITSMINISTEERIUMI JA KESKKONNASEADUSTIKU TÖÖGRUPI KOOSOLEKU PROTOKOLL

Tallinn

17.03.2010

Algus kell 10.05 (paus 14.00-14.30) Lõpp kell 16.45

Juhatas: Martin Hirvoja kuni kell 14.00
Hannes Veinla alates kell 14.30

Protokollis: Elina Saunanen

Võtsid osa:

Rita Annus

Külli Heinla

Gerly Lootus

Kaja Peterson

Evelin Lopman

Airi Andresson

Katrin Rannik

Andres Kruus

Hannes Veinla

Kutsutud oli:

Margus Kõiva

Inga Kindsigo

Marek Maasikmets

Martin Triipan

Päevakord:

1. Keskkonnaseadustiku eriosa kontseptsiooni arutamine
2. Keskkonnaseadustiku eriosa kontseptsiooni heakskiitmine

1. Arutelu

Üldküsimused

Põhiline küsimus on, millised valdkonnad keskkonnaseadustikku jäävad ja millised ei jää.

Hannes tutvustab seadustiku põhilisi lahendusi ja eesmärke.

Programm nr 1.5.0201.08-0001 „Parema õigusloome arendamine“

Peamine eesmärk on ühtlustamine ja lihtsustamine.

Osa sätteid on võib-olla vaja eriosa eelnõu koostamise käigus üldosasse tuua.

Oluline keskkonnahäiring on üldosa mõiste, so see, mida ei lubata. KKM soovis, et mis see on, vaja lahti kirjutada. Ilmselt ei saa anda universaalset definitsiooni üldosas, aga saab teatud tegevuste kaudu sisustada eriosa kaudu.

Keskonnapõhiõigusele peab eriosa peatükkide koostamisel mõtlema.

Üldosa ja eriosa täiendavad teineteist.

Kodifitseerimine on ka muutmine, mitte ainult ühendamine.

Eriarvamused on üldiselt läbi arutatud, töögrupp üldiselt aktsepteerib KKM arvamust.

Sisulised olulised muudatused on Keskkonnaministeeriumi kui valdkonna põhilise vastutajaga vaja ka edaspidi läbi arutada.

Rita Annus: Valdkonnad, mille puhul KKM töötab välja ise kontseptsiooni, on maapõu ja meri. Need valdkonnad hiljem paigutatakse keskkonnaseadustikku. Need valdkonnad ei ole veel kodifitseerimiseks valmis, kuna tehakse põhimõttelisi uuendusi.

Kalapüük ja jaht on vaidlusküsimused, mille osas on vaja otsust, kas jääb keskkonnaseadustikku või mitte.

On kolm varianti:

1. jaht ja kalapüük jäävad täiesti keskkonnaseadustikust välja
2. tuleb sisse nagu KKM ta meile annab
3. tuleb sisse osaliselt - ainult keskkonnakaitse aspektid

Kaja Peterson: üldosa ja eriosa vahetamine, mõistete korrastamine on väga oluline. Selle töö tulemusena tekib vajadus direktiivide tõlgete ülevaatamiseks. Nt kaitaja mõiste.

Mis on keskkonnaõigus või mitte. Kui KKM haldusalas tegeldakse ühe või mõne valdkonnaga, siis see on keskkonnaõiguse osa objekti enda kaitse seisukohast.

Rita Annus: Muld on kaudselt kaetud maapõuseadusega ja veeseadusega.

Hannes Veinla: Kas keskkonnaseadustik jääb ühe raamatuna või eraldi raamatutena? See on süsteemi küsimus.

Rita Annus: ei poolda ühte raamatut, aga kui JM soovib, siis võib olla.

Martin Hirvoja: me pole seda arutanud, seda peab arutama.

Hannes Veinla: kui sisuline ühtlustamine on toimunud, siis tuleks seda küsimust arutada.

Martin Hirvoja: palun igaühe arvamust jahti ja kalapüügi paiknemise kohta

Rita Annus: jaht ja kala peaks olema keskkonnaseadustikus. Kõik seadused on suunatud inimeste käitumise reguleerimisele. Kalapüügiseadus on KKM pärusmaa, kalandusturg on PõM valdkond. Kalapüük on samasugune keskkonnakasutus nagu nt vee erikasutus, ulukivarude kasutus ka.

Programm nr 1.5.0201.08-0001 „Parema õigusloome arendamine“

Rannajoone määratlemise ettepanek – tekitada täna põhikaardis fikseeritud rannajoone asemel tsoon ehk rannaala, mille sees kinnistu piir ja veepiir võib liikuda, et ei peaks kogu aeg muutma kinnistu piiri.

Airi Andresson: Riigikontroll on teinud auditi ranna ja kalda kohta. Töögrupp võiks sellega tutvuda.

Rita Annus: kliimat ei ole vajalikul määral analüüsitud, seda tuleks eraldi käsitleda, suhelda KREDEXiga ja MKM-ga

Kaja Peterson: kliima osas toetan Rita seisukohta

Katrin Rannik: toetan, et jahi ja kalapüügi keskkonna aspekti paiknemist keskkonnaseadustikus, võivad olla ka tervikuna sees

Airi Andresson: toetan Rita seisukohti, kuhu lähevad keskkonnatasud?

Rita Annus: keskkonnatasud on maksud oma olemuselt, ei tahaks keskkonnaseadustikku koormata poliitilise teemaga

Airi Andresson: mis saab planeeringutest ja KSH-st?

Rita Annus: KKM ja keskkonnaseadustiku töögrupi seisukoht on, et KSH jääb keskkonnaseadustikku

Hannes Veinla: KSH peab täitma oma eesmärgi optimaalse halduskoormusega

Evelyn Lopman: toetan eelkõnelejaid, kalapüük ja jaht peaks olema sees

Andres Kruus: argument, miks jaht ja kala peaksid olema keskkonnaseadustikus - eluslooduse asekantslerile alluvad kõik need valdkonnad: jaht, kala ja mets on kõik eluslooduse osad

Gerly Lootus: tegevuslubade taotlemine kavandatakse MTSÜS-is elektrooniliselt, kas keskkonnalubade taotlemine ja saamine on võimalik ka elektrooniliselt? jahi ja kalapüügi osas kommentaare pole

Küllli Heinla: pooldan jahi ja kalapüügi hõlmamist keskkonnaseadustikus

Planeerimise valdkonnas on ranna ja kalda osas palju probleeme, seda arutame kahe töögrupi nõupidamisel

Rita Annus, Hannes Veinla: ka keskkonna valdkonnas on elektrooniline taotlemine ja luba võimalik, arvestame seda

Martin Hirvoja, Rita Annus: Eesti teabevärv võib olla variant ka keskkonnaloa jaoks

Otsused üldkõrvaldustes

Edasine koostöö KKM-ga tuleb kokku leppida ja koostada ajakava. Aprilli alguses teeb töögrupp ajakava ja kooskõlastab KKM-ga.

Edaspidi tuleks saata kodifitseerimiskomisjonile töögrupi töö varem. Kodifitseerimiskomisjonile tuleb ka tööd saata osade kaupa. Nt esimese versiooni võiks saata juunis. Kodifitseerimiskomisjon vajab rohkem aega tööga tutvumiseks ja parem on saada vaheversioone kui mahukat lõppversiooni.

Maapõu ja meri kuuluvad tulevikus, loodetavasti aasta lõpuks, keskkonnaseadustikku. Nende osade täpne paiknemine selgub tulevikus.

Jahindus ja kalandus jäävad keskkonnaseadustikku. Kalapüügiseaduse teeb töögrupp korda ja keskkonnaseadustiku osaks, aga ei tee kalanduspoliitikat.

Programm nr 1.5.0201.08-0001 „Parema õigusloome arendamine“

Kas keskkonnaseadustik tuleb ühe raamatuna või mitme raamatuna, see selgub siis, kui sisuline ühtlustamine on toimunud.

Töögrupp tutvustab üldosa eelnõu Keskkonnaministeeriumile.

16. aprillil 2010 on kodifitseerimiskomisjoni koosolek KSÜS muudatuste heakskiitmiseks.

Jäätmekäitlus

Margus Kõiva: korraldatud olmejäätmevedu jääb ja hõlmab kõik vallad tulevikus, mitte ainult suuremad vallad

Rita Annus: korraldatud jäätmehooldusega liitumisest vabastamine on erand. Reegel on, et jäätmeveoga on kõik hõlmatud. Vabastuseks vaja pöörduda KOV poole, süsteem on kinnistupõhine. Vaja täita vastav vorm.

Evelin Lopman: Õiguskantsler on esitanud märgukirju korraldatud olmejäätmeveo osas. Jäätmeseaduse muutmise seadusega, mis on Riigikogu menetluses, saavad praegused probleemid lahendatud. Kui ei saa lahendatud, siis suhtleme töögrupiga edasi.

Kaja Peterson: inimeste pahameel on sellepärast, et nad ei saa ise valida vedajat, korraldatud jäätmevedu on üldiselt odav, aga teenuse pakkujatel on erinevad hinnad, muidu märkusi korraldatud jäätmeveo osas pole.

Tootja vastutuse küsimus.

Margus Kõiva: võtame arvesse KKM järeldused, tootja vastutus praegu toimib

Airi Andresson: Riigikontroll auditeerib praegu pakendi ja elektroonikajäätmete teemat, kogu tootjavastutust laiemalt. Soovitan kogu tootjavastutuse organisatsiooni vastutus üle vaadata, milles see seisneb, kuidas rakendub, analüüs on pooleli, konkreetset probleemi ei saa praegu välja tuua. Vastutus ei rakendu teatud juhtudel, organisatsioonilt ei saa midagi nõuda. Toodete tagasivõtmise eest peaks olema vastutavad ka Euroopa tootjad, mitte ainult Eesti tootjad.

Arutelu erinevate jäätmeveo korraldamise süsteemide üle: igaüks ise, maks või kohustus liituda. Igal süsteemil on oma head ja vead.

Rita Annus: soovitan töögrupil vältida poliitilisi teemasid, mis ei ole keskkonnakaitseliselt eriti olulised, nt KOV laiendatud jäätmeveo kohustus. Arvestada ja vastavalt teha valik muutmissätete osas. KOV-le kohustuste panemine on seotud täiendavate kuludega.

Martin Hirvoja: ei peaks päris lukku panema poliitilisi teemasid, teatud ettepanekud võiksid ikkagi olla

Vaja leida tasakaal poliitiliste küsimuste osas.

Rita Annus: probleemtoote mõiste asendamine vastutustootetega, kas on väga vajalik? See on juurdunud mõiste praegu.

Margus Kõiva: eesmärgiks on laiendada mõistet mitteohtlike suhtes. Tootja vastutus hõlmab tulevikus rohkem ja sellepärast me laiendasime seda teemat.

Rita Annus: ei peaks laiendama ohtlike toodete regulatsiooni tavalistele toodetele

Programm nr 1.5.0201.08-0001 „Parema õigusloome arendamine“

Ettepanek: kasutada mõlemat mõistet: ohtlikele toodetele *probleemtoode*, muudele *vastutustooide*

Katrin Rannik: loomsed jäätmed, kas on hõlmatud?

Margus Kõiva: eraldi ei käsitle, aga peaks olema hõlmatud

Küsimus on, kas laiendada kõikidele KOVidele korraldatud jäätmeveo kohustus.

Harri Moora, kes on teinud sellel teemal doktoritöö, peab töögrupile selgitama, miks on hea alla 1500 elanikuga KOVile korraldatud jäätmevedu.

Töögrupp kaalub ja esitab põhjendused, kui otsustame teha muutmisettepaneku.

Otsused jäätmekäitluse valdkonnas

Harri Moora peab töögrupile selgitama, miks on alla 1500 elanikuga KOVile korraldatud jäätmevedu kohustusena kasulik ja vajalik.

Töögrupp kaalub ja esitab põhjendused, kui otsustame teha muutmisettepaneku.

Kliima

Rita Annus: kliimast siin kontseptsioonis ei räägita. See on väike osa kliima üldküsimustest, võib-olla üldosasse läheb ka osa küsimusi

Ettepanekud on väga detailsed.

Inga Kindsigo: Direktiivi ülevõtmine ja VÕKSi puuduste parandamine on kliima kontseptsiooni aluseks.

Rita Annus: direktiivide ülevõtmine – paralleelselt pole mõtet tegelda, peaks jagama töö ära, töögrupp peab otsustama, kas võtab ise või võtab KKM neid üle

Airi Andresson: kliima küsimusi täna abstraktselt ei käsitleta, on ainult üksikud meetmed, sh heitkogustega kauplemine. MKM, KKM ja PõM peaksid siin koostööd tegema. Integreerimise aspekt peaks olema keskkonnaseadustikus.

Otsused kliima valdkonnas

Kliima osas on vaja juurde kirjutada üldisi sätteid laiemalt, mitte ainult KHG-dega kauplemisest, vaid üldisi meetmeid kliima soojenemise vältimiseks ja mitme ministeeriumi vastutusvaldkonna integratsioon.

Ülesanne on kehtivat õigust kodifitseerida, tehingute maksustamist tuleks vältida. See pole keskkonnaseadustiku teema. Maksustamise teemad peaksid keskkonnaseadustikust välja jääma.

Kliima osas võtame ühe töögrupi liikme juurde, ilmselt Kristiina Rebase SA-st Kredex. Regulatsiooni paiknemine selgub hiljem.

Töögrupp ootab KKM arvamust kliima osas. MKMist suhelda Madis Laanistega sellel teemal. KKMist Karin Radikoga, Allan Gromoviga.

Atmosfääriõhk

Programm nr 1.5.0201.08-0001 „Parema õigusloome arendamine“

KKM oli töögrupi ettepanekutega nõus.

Marek Maasikmets annab ülevaate kontseptsioonist.

Piirväärtuste teema tuleb üle vaadata, lähtuda tuleb WHO süsteemist, mitte nõukogude süsteemist.

Rita Annus: Millistele piirväärtustele üle minna, on omaette küsimus. Osad on statistika eesmärgil. Tuleks vältida väidet, et ei ole teada praegu kehtivate piirväärtuste põhjendus.

Hannes Veinla: piirväärtused on selleks, et nendest kinni pidada, mitte statistika eesmärgil, sellega on seotud keskkonnapõhiõiguse ja vastutuse rakendumine.

Marek Maasikmets: süsteem on olemas, püüame selle kirja panna. Ühendame konkreetseid heitkogused välisõhu kvaliteediga.

Kontrollida konkreetse päeva kogust on võimalik läbi saastelubade.

Martin Triipan: välisõhu lubadesse kirjutatakse piirkogused. Meil on riiklik piirkogus aasta kohta. Kui võrrelda lubadega antud koguseid, siis riiklik kogus on ületatud. Vaja saavutada see, et riiklik piirkogus oleks täidetud.

Rita Annus: arvestada tuleb Eesti Energia kvootidega, muud ettevõtjad peavad sellest juhinduma.

Kaja Peterson: EKJA on juhtinud tähelepanu, et kumulatiivset saastust ei arvestata

Rita Annus: ettepanek on asendada tagasi heiteallika mõiste saasteallika mõistega, arvestades kui kaua on sõna saasteallikas Eestis kasutusel olnud.

Hannes Veinla: mõistete osas ei saa väga kinni olla vanas süsteemis

Airi Andresson: mis on heiteallikate liigid? kaugküte

Marek Maasikmets: need on loakohustusega isikud

Kaugküte tuleb põhjendada, kohtküte võib olla, aga vastavalt nõuetele. Väikeste katlamajade emissiooni on vaja vähendada. See pole mõeldud nii, et igas kohas kaugkütet kasutada, vaid seal kus on probleeme.

Airi Andresson: näiteid parkimispiirangute kohta

Martin Triipan: kui kvaliteedi piirmäära on ületatud ja kogustevähendamise kava on olemas, siis see oleks üks võimalik mehhanism, kuidas KOV saaks piirata transpordist lähtuvat saastamist

Küllli Heinla: tiheasustusala ei saa olla kriteeriumiks, kui konkreetset elanike arvu pole määratud

Airi Andresson: järelevalve ressursi on vaja kaaluda, kuidas valgusreostuse järelevalvet hakatakse tegema, KOVil järelevalve ressursi pole

Otsused atmosfääriõhu valdkonnas

Kuidas jõuda lubatud heitkogustest ettevõtjani, see vajab analüüsi. Kõik saastajad ei oma luba. Rakendusmehhanism on vajalik.

Programm nr 1.5.0201.08-0001 „Parema õigusloome arendamine“

Vesi

Evelin Lopman: KSES ettepanek: *sätendada kohaliku omavalitsuse kohustus tagada elanike veega varustamine juhul, kui joogikõlbliku põhjavee kättesaamine põhjaveekihi on liiga kulukas või võimatu põllumajandusliku või tootmistegevuse tõttu selles piirkonnas*. Tuleks kaaluda, kes seda kohustust peaks täitma nt kaevanduste puhul. Tundub, et kaevanduste puhul ei ole mõistlik panna riigile seda kohustust, sest see ei ole otseselt KOV tegevusest tulenev tootmistegevus.

Katrin Rannik: maaparandusbüroo asendada Põllumajandusametiga. Kaitsekohustuse teatis nitraaditundlikul alal oleks vajalik

Andres Kruus: Kaitsekohustuse teatis ei ole nitraaditundlikul alal mõistlik halduskoormus. LKS kaitsekohustuse teatis ei tööta hästi.

Kaja Peterson: Euroopa Komisjon on soovitanud võtta 0-punktiks liitumise hetke, sest piirangud on nüüdseks välja selgitatud.

Katrin Rannik: toetan põllumajandustegevuse piirangute kinnimaksmist sellepärast, et Eesti põllumajandus oleks konkurentsivõimeline.

Avaliku kasutamise eesmärgiga veekogu rajamine võib-olla planeeringuga. Sellele võib teha ka KSH. Muus osas veekogu rajamise KMH saab teha vee erikasutusloa käigus, ei pea olema planeering, piisab ehitusloast. Ehitusnõuded on pigem olulisemad kui planeering.

Otsused vee valdkonnas

Töögrupp kaalub maaomanike või -valdajate teavitamise süsteemi väljatöötamist kõikide piirangutega alade suhtes.

Põllumajanduse kompensatsioonimehhanism on EL teema ja töögrupp arvestab seda.

Atesteerimise teemat arutada MTSÜSi töögrupiga ja seoses kutsekvalifikatsiooni tunnustamisega.

Uusi piiranguid põllumajandusele pole vaja, oleks vaja tõhustada olemasolevate nõuete täitmist, pöörata tähelepanu järelevalvele.

Looduskaitse

Roheline võrgustik – KKM on eitaval seisukohal.

Rita Annus: rohevõrgustik ei peaks olema hõlmatud keskkonnaseadustikus, võib olla planeerimisseadustikus

Kaitsekorralduskava halduseväline mõju. Arutelu käigus selgus, et sellel pole haldusevälist mõju.

Loodusesse sekkumise reguleerimise põhimõtte arutelu.

KOV-ide kaitsealad. Kas maavara või kaitsealad, see on kaalumise küsimus, ei saa öelda, et üks on alati olulisem kui teine, iga juhtumit on vaja eraldi vaadata.

Küllli Heinla: Planeeringute hierarhia, kui maakonnaplaneering näeb ette riigi huvi, siis KOV ei peaks arutama seda enam

Programm nr 1.5.0201.08-0001 „Parema õigusloome arendamine“

Kaja Peterson: Elupaigatüüpi ei määratleta kaitstava loodusobjektina.

Rita Annus: Elupaik võetakse kaitse alla LKS alusel.

Kaja Peterson: mineraalide ja kivististe puhul ei ole kasutatud kaalutusotsuse tegemisel mõju neile. Väga üldiselt määratletud kriteeriumid.

Otsused looduskaitse valdkonnas

Riigikontroll on teinud auditi ranna ja kalda kohta. Töögrupp peaks seda lugema ja vajadusel arvestama.

Maa-Ametis on ranna ja kalda küsimuste kontaktisikuks Piret Tauer. Ehituskeeluvööndiga tegeleb KKM looduskaitseosakond.

Ranna ja kalda küsimusi tuleb arutada ehituse ja planeerimise töögrupiga.

Rohevõrgustiku ja rohealade regulatsioon jääb planeerimis- ja ehitusseadustikku.

Kaitsekorralduskaval ei ole haldusevälist mõju, v.a hoiualad, kus kava konkretiseerib seaduses sätestatud režiimi.

Loodusesse sekkumise üldpõhimõtet eraldi looduskaitse osasse ei tule, jääb üldosa hoolsuskohustus. Selle rakendamisega on probleeme ja sellepärast ei ole mõtet seda praegu siia kirjutada.

Tuleb uurida metsateatise vormi probleemi.

2. Keskkonnaseadustiku eriosa kontseptsiooni heakskiitmine

Kiita heaks keskkonnaseadustiku eriosa kontseptsioon, arvestades Keskkonnaministeeriumi ja koosolekul tehtud märkusi ja otsuseid.

(allkiri)

Martin Hirvoja
Ees-ja perekonnanimi
Juhataja

(allkiri)

Hannes Veinla
Ees- ja Perekonnanimi
Juhataja

(allkiri)

Elina Saunanen
Ees-ja perekonnanimi
Protokollija